Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет іноземних мов

ПИТАННЯ СХОДОЗНАВСТВА В УКРАЇНІ

Тези доповідей
VII Всеукраїнської дистанційної науково-методичної конференції
з міжнародною участю
13 квітня 2023 р.

Харків – 2023

УДК 908(5):001](477)(063)
П35

Затверджено на засіданні Вченої ради факультету іноземних мов
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 3 від 17.03.2023 р.)

Матеріали подано в авторській редакції

Організаційний комітет конференції:
С.А. Віротченко – кандидат філологічних наук, доцент (голова)

Адреса оргкомітету:

61022, м. Харків-22 , майдан Свободи, 4
Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна,
Факультет іноземних мов,
тел. (057) 707-53-43

До збірника увійшли тези доповідей, присвячені проблемам іноземної філології, освіти та виховання, методики викладання сходознавчих дисциплін, перекладу, міжкультурної комунікації, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу та Африки.

Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних, історичних спеціальностей та фахівців-міжнародників.

УДК 908(5):001](477)(063)
П3

ЗМІСТ

ЛІНГВІСТИКА, ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО, ЛІТЕРАТУРА КРАЇН СХОДУ

Бабій П. М., Лахмотова Ю. В.
Китайська писемність, як невід'ємна частина розвитку культури Китаю **9**

Боришполець Ю. В., Букрієнко А. О.
Каліграфічні підписи Као як частина писемної культури Японії **11**

Ван А. Е.
Структурно-семантична модель перекладу українських назв вищих навчальних закладів китайською мовою **13**

Городиська О.А., Букрієнко А. О.
Особливості перекладу розмовного стилю сучасної японської мови **15**

Городиська О. А.
Теоретичні засоби вивчення японської зуконаслідувальної лексики **17**

Єгорова А. О., Кіріяченко І. А.
Особливості сленгу у китайській мові **19**

Жученко А. С., Віротченко С. А.
Лінгвостилістичні характеристики китайськомовних блогів про моду **20**

Загороднюк Т.І., Науменко С. С.
Вступ до синонімії китайської мови та її особливості **23**

Іванова К. В., Науменко С. С.
Евфемізми в сучасній китайській мові **25**

Ісаєва А. А., Віротченко С. А.
Стилістичні особливості мікроблогів **27**

Коцюба О. О., Семеніст І. В.
Суб'єктивізація історії в китайському "новому історичному романі" (新历史小说) **29**

Колянда А. С., Науменко С. С.
Фразеологізми з компонентом "часу" у китайській мові **31**

Косенко А. В., Науменко С. С.
Стилістичні особливості основних фразеологічних одиниць сучасної китайської мови **33**

Курбатова В. Е. Науменко С. С.
Історичні фразеологізми в китайській мові
35

Максимець В. О., Коцюба О. О.
Використання китайських сленгізмів (数字密码) у сучасному інтернет-просторі
36

Молоток В. В., Лахмотова Ю. В.
Іншомовні запозичення у сленгу китайської молоді
38

Москальов Д. П.
Модус «володіння» в творі Таеко Коно «Сумісна власність»
40

Москальов Д. П., Семеніст І.В., Аністратенко Л. С.
Типологія гендерних відмінностей в японській та українській мовах
42

Попазова Д. В., Лахмотова Ю. В.
Концепт "щастя" в китайських прислів'ях та приказках
43

Пономаренко В. В., Лахмотова Ю. В.
Лінгвістичний аналіз діалектичних груп китайської мови
45

Піхтовнікова Л. С.
Реалізація соціокультури в кодах культури у художньому тексті
47

Садова С. К., Кривоніс М. І.
Ченьюй: походження, особливості та переклад
49

Сінєльнік О. Р.
Актуальні аспекти літературної імагології в азійсько-американському дискурсі
52

Стасилович Є. С., Лахмотова Ю. В.
Проблема сленгу в сучасній китайській мові
54

Смольницька О. О.
Символіка пейзажу води і квітів на прикладі перекладознавчого дискурсу Ярослави Шекери
56

Тітаренко Д. К., Лахмотова Ю. В.
Контракція у китайській мові
59

Хвостова Я. В., Віротченко С. А.
Стилістичні засоби відображення зовнішності людини у сучасному китайському дискурсі
61

Хотченко І.А.
Особливості мовних запозичень в сучасній китайській мові
63

Ху Жунсі, Сін Чжефу
Структурно-фонетичні особливості вигуків сучасної китайської мови
65

Hu Rongxi, Xing Zhefu (Ху Жунсі, Сін Чжефу)
Linguistic means of expressing the comic in the chinese "Xiaohua": national and cultural aspect
67

Цимбал С. В.
Продуктивні синтаксичні моделі категоричних тверджень та заперечень у сучасній китайській мові
69

Цимбалова Д. А. Лахмотова Ю.В.
Особливості перекладу китайських фразеологізмів
71

Шевченко А.О., Кіріяченко І. А.
Історичний розвиток та особливості пекінського діалекту
73

Шеремет А. О.
Методи втілення кінематографічного мислення Ся Яня у п'єси "Ароматні трави на горизонті" (《芳草天涯》)
75

ФІЛОСОФІЯ ТА КУЛЬТУРА КРАЇН СХОДУ

Долженко В. І., Огієнко К.О.
Cultural individuality of Chinese wedding ceremony
77

Попова М. Д.
Визначення і трансформації естетичних категорій в культурі Китаю
79

Ван В.Н., Ван І.В.
Міфічний китай: правда чи вигадка?
81

Коровaєнко П. О.
Кінцугі – японське мистецтво реставрації кераміки
83

Коваль К. Г., Коваль А. В.
Вплив к-рор на вивчення корейської мови
85

Коваль А. В.
中国女权主义的历史 Історія фемінізму в Китаї
87

Лопарева А. Е., Огієнко К.О.
Унікальна роль каліграфії в культурі Китаю та її відмінність від західної
89

Лубченко В. А., Огієнко К.О.
Вивчення етимології ієрогліфів як техніка їх запам'ятовування
91

Пономарьова М. С., Коваль А. В.
Філософія даосизму в анімаційному фільмі 《大鱼海棠》
92

Пономарьова М. С., Коваль А. В.
Проблема перекладу китайських власних назв на прикладі новели «Магістр диявольського культу» та її екранізації
94

Розенберг С. Е., Коваль А. В.
Проблема віку в Китаї, залишені жінки та золоті холостяки
96

Розенберг С. Е., Коваль А. В.
Міфічні істоти та їх значення у китайській культурі
99

Радченко Є. С.
Витоки стародавньої китайської вишивки
101

Стовбун В.Д.
Традиції та обряди Бутану: значення для національної ідентичності
103

Ткачук А.В., Лахмотова Ю. В.
Гастрономічні властивості китайської кухні та особливості перекладу українською мовою
105

Товкун Г.О., Огієнко К.О.
Національна кухня Китаю та України та їх вплив на культуру обох суспільств
107

Фрегер-Коваленко І. І.
周杰伦“青花瓷”歌曲的修辞分析
109

Хачик А. Д., Лахмотова Ю. В.
Тварини та їх образи в китайській міфології
111

Ярославська А. М.
Зв’язок концепції «п‘яти стихій» з китайської традиційною медициною (та організмом людини)
112

ОСВІТА, ВИХОВАННЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СХОДОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН У КРАЇНАХ СХОДУ

Баранік К. П.
Методика формування навичок та вмінь усного мовлення з китайської мови
114

Боришполець Ю. В., Шаповал О. В., Москальов Д. П.
Методи викладання фразеологічних одиниць в японській мові
116

Закурдаєва О. В.
Зв'язок викладання ієрогліфіки китайської мови як іноземної з виділенням її базового елементу
118

Науменко С. С.
Перспективи впровадження китайського досвіду професійного навчання обдарованих дітей у систему освіти України
122

Ситник І. В.
Навчальна програма «Рівні володіння лексикою та ієрогліфами сучасної китайської мови»: огляд наукових праць
124

Саламаха А. В., Лахмотова Ю. В.
Використання західних методик при викладанні китайської мови
126

王娟 Wang Juan
乌克兰人汉语交流时的常见问题简析 A Brief Analysis of Common Problems When Ukrainians Communicate in Chinese
128

宋金铭 Song Jinming
浅谈后刻意练习在中国大学俄语教学中的尝试 An introduction to post-intentional practice in the teaching of Russian in Chinese universities
130

АРАБСЬКА МОВА ТА МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Абдул Кабір Аль-Хасані (LEKBIR ELHASSANI)
Загальні лінгвістичні характеристики арабської та семітської мов
المشتركة اللغوية الخصائص في قراءة والسّاميات العربية
132

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «РІВНІ ВОЛОДІННЯ ЛЕКСИКОЮ ТА ІЄРОГЛІФАМИ СУЧАСНОЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ»: ОГЛЯД НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Ситник І.В.
Київський університет імені Бориса Грінченка

Проведено пошук наукових праць у національній науково-дослідницькій та інформаційно-видавничій установі Китаю CNKI, що підтвердив наявність декількох ключових досліджень, присвячених глибокому аналізу ієрогліфічного складу навчальної програми «Рівні володіння лексикою та ієрогліфами сучасної китайської мови» (《汉语水平词汇与汉字等级大纲》).

Навчальна програма «Рівні володіння лексикою та ієрогліфами сучасної китайської мови» [1] є ключовим нормативним документом, що забезпечує спільну основу для розроблення навчальних матеріалів із китайської мови та чітко визначає кількість ієрогліфів та слів, якими студент повинні оволодіти на кожному із трьох рівнів володіння китайською мовою. Згідно з вимогами навчальної програми, словниковий та ієрогліфічний запас, який має опанувати студент поділяється на 4 ступені: перший A (甲级词) – 1033 слова/800 ієрогліфів, другий B (乙级词) – 2018 слів/803 ієрогліфа, третій C (丙级词) – 2202 слова/591 ієрогліф, четвертий D (丁级词) – 3569 слів/671 ієрогліф. Студент має засвоїти всю лексику та ієрогліфи цих рівнів після завершення трьох навчальних рівнів – початкового (初级), середнього (中级) та високого (高级).

Перша наукова праця присвячена дослідженню елементів китайських ієрогліфів у навчальній програмі була опублікована Сін Хунбіном (邢红兵) [2]. У публікації автор пропонує методику виділення з навчальної програми 515 ключових ієрогліфів та детально описує їхні характеристики.

Заслуговує уваги наукова праця [3], що була опублікована дослідником Чжан Шаопіном (张韶萍). Ця робота надає статистичні дані про семантичні (象意部件) та фонетичні (象声部件) елементи ієрогліфів усього ієрогліфічного складу навчальної програми – 2905 ієрогліфів. Дослідник також продемонстрував результати свого дослідження в таблиці, яка може слугувати вдосконаленню методик навчання китайської мови .

Наукові дослідження, пов’язані з китайськими ієрогліфами, є важливим джерелом інформації для розробки ефективних методик їх навчання. Лю Ціньюн (刘琴勇) провів статистичний аналіз 800 ієрогліфів ступеня A (甲级词), визначивши кількість рисок,

семантичних та фонетичних елементів, а також дослідив еволюцію простих і складених ієрогліфів [4]. Бай Менвань (白梦婉) зосередила свою увагу на систематизації рисок та елементів ієрогліфів ступеня А, відповідно отримавши 34 і 225 наборів компонентів, які виражають експресію та звук [5]. У своєму дослідженні У Цзяцзя (武佳加) уклав частотний список ключів ієрогліфів першого рівня А [6]. Чжан Юань (张元) досліджував фонетичні характеристики ієрогліфів рівня А та запропонував методику їхнього навчання на початковому рівні [7].

Варто виділити дослідження Ґо Ліна (郭玲) [8] і Ван Цао (王粲) [9]. Ґо Лін аналізує, інтерпретує та статистично описує 2905 ієрогліфів навчальної програми на основі принципів «Чотирикнижжя». Однак, треба зазначити, що автор не робить вичерпного аналізу всіх 2905 ієрогліфів, тому що майже не характеризує ієрогліфи ступеня D (丁级词). Водночас Ван Цао аналізує елементи 2905 ієрогліфів і пояснює методику групування ієрогліфів та особливості їхнього навчання.

Підсумовуючи вищевказане, наукові праці цих дослідників є цінним внеском у розроблення ефективних методик навчання китайських ієрогліфів, , а також при укладанні друкованих та електронних навчальних матеріалів, орієнтованих на потреби українських студентів.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 国家汉语水平考试委员会办公室考试中心.《汉语水平词汇与汉字等级大纲》. 北京: 经济科学出版社. 北京：商务印书馆, 2001. 259 页.
2. 邢红兵. (汉语水平)汉字等级大纲·汉字部件统计分析. *世界汉语教学*. 2005. № 6. 页 130–137.
3. 张韶萍. 面向对外汉语教学的汉字部件研究. 北京: 商务印书馆, 2008 年. 65 页.
4. 刘琴勇.甲级字解析及对外汉字初级阶段的教学. *现代语文(语言研究版)*. 2012. № 4. 页 358–359.
5. 白梦婉. HSK 甲级字的汉字字形记忆教学研究. 北京: 北京师范大学文, 2012. 78 页.
6. 武佳加.常用部首教学法及其在高级阶段对外汉字教学中的应用. 北京: 北京大学出版社, 2012 年. 98 页.
7. 张元.《汉语水平词汇与汉字等级大纲》甲级字的记忆教学——基于字音、语义的角度. 北京: 北京师范大学文, 2012. 84 页.
8. 郭玲. 汉字构形阐释与对外汉字教学策略探讨——基于《汉字等级大纲》汉字的动态演变研究. 上海: 上海师范大学, 2012. 103 页.

9. 王粲. “部件一整字一字族”对外汉字教学方法探索. 北京: 京语言大学出版社 , 2012. 91 页.

ВИКОРИСТАННЯ ЗАХІДНИХ МЕТОДИК ПРИ ВИКЛАДАННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

Саламаха А.В., Лахмотова Ю.В.
Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна

Методика викладання іноземної мови – це сукупність методів, які використовуються для ефективного викладання. Разом з впровадженням політики відкритості(改革开放) та розвитком політично-економічних відносин Китаю з іншими країнами, виникла нагальна потреба у вивченні китайської мови. Китайська мова – одна з найскладніших мов у світі. Складнощі у її вивченні полягають у тональності та ієрогліфічному письмі.

Західні методики – це різні підходи та методи, що використовуються для викладання іноземних мов в країнах Західної Європи та Північної Америки. Дану тему вивчали різні дослідники та науковці у галузі мовознавства та педагогіки. Серед них: Ян Юн (Yang Yun), Чжан Шуань (Zhuang Shuang), І.В. Дзензер, М.І. Бондаренко. Актуальністьполягає в важливості дослідження західних методик при викладанні китайської мови для сучасної вітчизняної науки, оскільки за допомогою удосконалення методик, можна збільшити ефективність вивчення китайської мови і зробити його більш доступним для західних студентів.

На основі лексичного, граматичного підходів, комунікативних та інтерактивних методів було проаналізовано доцільність їх використання при викладанні різних аспектів китайської мови.

1) Лексичний підхід є одним з популярних підходів вивчення ієрогліфіки. Графемою, або ієрогліфічним ключем, називається базовий знаковий елемент китайської мови, що служить для побудови ієрогліфів і володіє семантичною змістовністю [1]. Згрупування ієрогліфів за ключами – один з прийомів лексичного підходу, адже ключ ієрогліфа несе в собі певне значення та орієнтує у вимові ієрогліфа. Лексичний підхід зосереджений на активному вивченні лексики, з ключами він працює, створюючи певні лексичні кластери. Наприклад, якщо студент вивчає ієрогліф- радикал "木" (mù) – дерево, то йому буде набагато простіше запам’ятати ще групу слів,що схожі за значенням і мають однаковий ключ,зробивши асоціації. (林 (lín) – ліс; 棉 (mián) – бавовна; 板 (bǎn) – дошка);